

Pestprotocol: De Steungroepaanpak

Wanneer spreken we van pesten?

Een officiële definitie luidt: Kinderen worden gepest als ze door een of meer leeftijdsgenoten bewust en stelselmatig worden beschadigd door negatieve acties waarbij de macht ongelijk verdeeld is en het slachtoffer zich meestal niet kan verdedigen.

Wij stellen ons tot doel dat het gepeste kind ervaart dat het pesten serieus genomen wordt, dat er daadwerkelijk geluisterd wordt en er effectieve inspanningen gedaan worden om het probleem aan te pakken.

Het signaleren van pesten

Wij vinden het belangrijk dat pesten goed gesignaleerd wordt. Soms is pestgedrag heel goed zichtbaar, maar soms gebeurt het ook uit het zicht van de docenten en gebeurt het (steeds meer) over social media.

We willen goed en snel reageren op signalen van leerlingen, ouders, docenten en ondersteunend personeel (denk bijvoorbeeld aan conciërges). Kortom: het signaal is belangrijk en dit kan ons via verschillende wegen bereiken.

De aanpak bij pestgedrag: De Steungroepaanpak

In onze school wordt bij pesten de Steungroepaanpak gevolgd. Dit is een niet bestraffende, maar probleemoplossende strategie om met pestproblemen om te gaan. Bij deze aanpak wordt de verantwoordelijkheid voor een pestprobleem bij de groep gelegd. De pester(s), de meelopers en een aantal neutrale medeleerlingen worden samengebracht en gaan op zoek naar mogelijke oplossingen. Niet het beschuldigen van de pester, maar het negatieve gevoel van het slachtoffer is het uitgangspunt van de gesprekken. De groep krijgt de verantwoordelijkheid om een aantal voorstellen te doen om het negatieve gevoel bij het slachtoffer weg te nemen of te verminderen. Op die manier wil men de empathie van de pester en de medeleerlingen aanwakkeren. De Steungroepaanpak ook wel de Noblame-methode genoemd, wordt ook door het NJI (Nederlands Jeugdinstituut www.nji.nl) als effectieve aanpak beschreven.

Het Montessori Vaklyceum werkt al sinds 2018 met deze aanpak. Het voordeel is dat de kinderen geleerd wordt om iets wél te doen, namelijk zich verantwoordelijk voelen voor de kinderen in de klas en dit uiten door tips en adviezen te delen voor hoe het pestprobleem op te lossen. Het is mooi om te ervaren dat veel leerlingen mee willen denken en invoelend zijn naar de gepeste leerling. Daarnaast past deze aanpak naadloos bij de visie van het Montessori-onderwijs.

Deze Steungroepaanpak wordt daarnaast ook gebruikt voor leerlingen die niet actief gepest worden, maar die bijvoorbeeld stil en verlegen zijn en daardoor geen aansluiting bij de groep ervaren. Ook dan is het effectief om met een deel van de klas bijeen te zitten en te vragen wat helpend zou kunnen zijn voor deze leerling.

Zowel leerling en ouders moeten toestemming geven voor dit groepsgesprek. Voor de duidelijkheid; de leerling is zelf niet bij het gesprek aanwezig. De leerling en ouders worden voor en na het gesprek geïnformeerd.

De schoolpsycholoog voert de gesprekken vaak zonder de coach, zodat de kinderen zo vrijuit mogelijk kunnen spreken. Regelmatig is er een stagiaire van het Ondersteuningsteam bij aanwezig.

Ervaringen van leerlingen:

Sharon (deelnemer Steungroepgesprek) op de vraag hoe ze deze aanpak heeft ervaren:

‘Eerst was het wel gek, want een deel van de klas moest naar het Ondersteuningsteam. We kregen allemaal de beurt van de schoolpsycholoog en mochten vertellen hoe wij dachten dat we de gepeste leerling konden helpen. We konden best wel veel bedenken. Het was ook best leuk om zo samen te zitten en we misten hierdoor een les en dat was ook niet erg. Een week later moesten we weer komen en vertellen wat we gezien hadden in de klas. De schoolpsycholoog vertelde ons dat de gepeste leerling aan haar had verteld dat het veel beter ging. Het voelde heel goed dat wij dat hadden gedaan. Hiervoor kregen we ook de complimenten van onze coach en de schoolpsycholoog’.

Kim (gepeste leerling)

‘Ik vond het heel spannend dat een deel van de klas over mij sprak terwijl ik er niet bij was, maar ik was ook wel blij dat ik er niet bij hoefde te zitten’ Ik merkte de volgende week al dat ze anders tegen mij deden. Eén jongen maakte nog wel een opmerking, maar toen kwam een klasgenootje voor mij op. Ook nu gebeurt dit nog wel eens, maar veel minder vaak en nu vind ik het wel goed zo. Ik heb ook nog door de gesprekken met een stagiaire van het Ondersteuningsteam geleerd wat ik anders kan doen en hoe ik anders kan denken, dat heeft me ook geholpen’.

Pesten en de sociale media

Pesten via sociale media gebeurt regelmatig. Voor ons als school, maar ook voor ouders, is hier lastig grip op te krijgen. We zetten stevig in op preventie en voorlichting om vooral het bewustzijn bij kinderen te vergroten over de pesten en de sociale media.

Voorlichting bureau Halt

De leerlingen op het Montessori Vaklyceum van jaar 1 en 2 krijgen van bureau Halt een voorlichting over cyberpesten. De leerlingen krijgen informatie over wat cyberpesten is en wat de gevolgen hiervan zijn. Ook wordt er uitgelegd welke straffen er zijn wanneer cyberpesten plaats vindt. Na de uitleg gaan de leerlingen in groepjes werken aan een fictieve casus en deze wordt daarna nabesproken met de Halt medewerker.

Naast de voorlichting voor de leerlingen bieden wij ook een ouderavond aan over cyberpesten. Deze ouderavond wordt georganiseerd door bureau Halt. Zo kunt u als ouder informatie krijgen over dit onderwerp.

Dagstart

Naast de voorlichtingen van Halt besteden de coaches ook aandacht aan het onderwerp cyberpesten. De leerlingen krijgen een dagstart die gaat over dit thema. Aan de hand van een PowerPoint leggen de coaches uit wat cyberpesten is en wat de gevolgen hiervan zijn. Na de PowerPoint maken de leerlingen op hun laptop een kahootquiz om hun kennis te testen en kunnen zij hun eigen mening geven. Op deze manier ontstaat er een gesprek met de klas en coaches over het onderwerp. Alle coaches gebruiken voor deze dagstart dezelfde PowerPoint en kahoot quiz.

Monitoring en evaluatie

Wij vinden het belangrijk om het pestprotocol regelmatig te evalueren. Dat gebeurt eenmaal per jaar tijdens een vergadering van het Intern Ondersteuningsteam. Verder worden er in de klassen leerling enquêtes afgenomen over het welzijn en de veiligheid van de leerlingen. Ook de coach evalueert met de leerlingen hoe het loopt in de klas met betrekking tot hun welbevinden.